

Co je odpadem podle evropské a české legislativy?

Jakub Hanák*

1. Úvodem

Odpadem se podle zákona o odpadech¹ rozumí *každá movitá věc, které se osoba zbavuje nebo má úmysl nebo povinnost se jí zbavit a přísluší do některé ze skupin odpadů uvedených v příloze č. 1 k tomuto zákonu*. Oproti definici odpadu v předchozím zákoně o odpadech², která značně opomíjela objektivní charakteristiku odpadu a byla neslučitelná s tehdejší vymezením pojmu odpad v evropském právu,³ byla výše uvedená definice v podstatě převzata z tehdejší směrnice o odpadech⁴, které však bylo dlouhodobě vytýkáno, že není jasná a je příčinou velkého počtu sporů. Jedním z výsledků snahy o zjednodušení odpadové legislativy Evropské Unie je nová směrnice o odpadech,⁵ jež usiluje mj. i o zdokonalení této definice.

Vlastní definici upravila směrnice pouze minimálně,⁶ zásadním způsobem však obsah pojmu odpad mění jiná její ustanovení, která zavádí mechanismus k určení

okamžiku, kdy odpad přestává být odpadem, a zejména kritéria pro odlišení odpadu a tzv. vedlejšího produktu. Nedochází tak pouze k upřesnění definice, ale k zúžení pojmu odpad, když vedlejší produkty napříště již za odpad nejsou považovány.⁷ „Zákonodárce“ zde využil existující judikaturu Soudního dvora Evropské unie (dále jen Soudní dvůr) a převzal nejvýznamnější kritéria, která Soudní dvůr formuloval ve svých rozhodnutích. Toto řešení bylo zvoleno přesto, že Komise byla původně toho názoru, že vhodnější než definice vedlejšího produktu ve směrnici jsou pokyny, neboť vnesení kritérií vytržených z kontextu rozsudků by mohlo vést k dalším nejasnostem.⁸

Euronovelou⁹ odpadového zákona byly tyto změny doslovně inkorporovány do české legislativy, přičemž ve sporných případech budou podle hledisek stanovených Soudním dvorem rozhodovat vnitrostátní soudy.¹⁰ Dosud se však touto otázkou podrobněji nezabývaly a víceméně opomenuta zůstala tato problematika i českou odbornou veřejností. S cílem ozřejmit význam základního pojmu právní úpravy odpadového hospodářství je pak psán i tento článek.

2. Co není odpadem

Jelikož pro držitele věci je rozhodující schopnost rozlišit, zda je věc odpadem nebo není, pokládám za užitečné nejprve poukázat na věcnou působnost směrnice a zákona o odpadech.¹¹ Vedle specifických materiálů jako výbušniny a radioaktivní odpady, které mají vlastní právní úpravu¹², nejsou za odpad ve smyslu

* Mgr. Jakub Hanák, Katedra práva životního prostředí a pozemkového práva Právnické fakulty Masarykovy univerzity, Brno.

¹ § 3 zákona č. 185/2001 Sb., o odpadech (dále také jen zákon).

² Zákon č. 125/1997 Sb., o odpadech. Srov. znění § 2 odst. 1 zákona č. 125/1997 Sb.: *Odpad je movitá věc, která se pro vlastníka stala nepotřebnou a vlastník se jí zbavuje s úmyslem ji odložit nebo která byla vyřazena na základě zvláštního právního předpisu*.

³ Hrušková, I. Problematika nakládání s komunálním odpadem. České právo životního prostředí, 2004, č. 1, s. 28.

⁴ Článek 1 písm. a) Směrnice Rady 75/442/EHS: *Odpadem se rozumí jakákoli látka nebo předmět spadající do kategorií uvedených v příloze I, kterých se držitel zbavuje nebo se od něho požaduje, aby se jich zbavil*.

⁵ Bod 1 důvodové zprávy k návrhu Směrnice č. 2008/98, o odpadech (dále jen směrnice), dostupná na http://eur-lex.europa.eu/smartapi/cgi/sga_doc?smartapi!celexplus!prod!DocNumber&lg=EN&type_doc=COMfinal&an_doc=2005&u_doc=0667.

⁶ Článek 3 bod 1) směrnice: *Odpadem se pro účely Směrnice rozumí jakákoli látka nebo předmět, kterých se držitel zbavuje nebo má v úmyslu se jich zbavit nebo se od něho požaduje, aby se jich zbavil*. V porovnání s předchozí úpravou byl vypuštěn odkaz na kategorie odpadů stanovených v příloze, které však zahrnovaly všechny představitelné látky, a definici tak de facto blíže nekonkretizovaly. Český zákonodárce tento nic neřešící odkaz zatím zachoval. Ani rozšíření subjektivního hlediska v podobě úmyslu držitele nemá vzhledem k existující judikatuře Soudního dvora významu.

⁷ Na tomto místě lze předeslat, že ke změnám došlo také ve vymezení působnosti Směrnice: blíže dále.

⁸ Sdělení Komise Radě a Evropskému Parlamentu o Interpretaci sdělení o odpadech a vedlejších produktech ze dne 21. 2. 2007 KOM(2007)59. Původní návrh směrnice se také omezoval pouze na určení okamžiku, kdy odpad přestává být odpadem.

⁹ Zákon č. 154/2010 Sb., kterým se mění zákon č. 185/2001, o odpadech.

¹⁰ Rozsudek Soudního dvora C-176/05 ze dne 1. března 2007 KVZ retec (bod 64). Počet případů před Soudním dvorem v těchto věcech také v posledních letech poklesl.

¹¹ Čl. 2 směrnice a § 2 zákona.

¹² Pro některé látky (např. vedlejší produkty živočišného původu nebo těžební odpad) představují směrnice a zákon subsidiární právní úpravu.

směrnice a zákona považovány také plynné látky vypouštěné do ovzduší, přičemž však není zřejmě vyloučena možnost, že by odpadem byla také látka v plyném skupenství.¹³ Směrnice také výslovně vyloučila ze své působnosti půdu (in situ) včetně nevytěžené kontaminované zeminy a tím „zvrátila“ judikaturu Soudního dvora.¹⁴ Český zákon však již dříve za odpady považoval pouze věci movité. Oproti předchozímu stavu je za odpad považována zemina a jiné přírodní materiály vytěžené během stavební činnosti, pokud vlastník neprokáže, že budou použity v přirozeném stavu v místě stavby a že jejich použití neohrozí životní prostředí a lidské zdraví.¹⁵ S takovými materiály je nutné nakládat jako s odpadem, pokud nesplní podmínky pro nejlepší produkt.

Definice odpadu má zajistit především vysokou úroveň ochrany životního prostředí a lidského zdraví a současně podporovat využívání odpadu (efektivní životní cyklus předmětů). Jelikož riziko znečištění nebo ohrožení životního prostředí nezávisí na složení odpadu, nýbrž vyplývá ze skutečnosti, že další držení dané věci není již přáním jejího držitele, snaží se legislativa co nejpřesněji odhadnout okamžik, kdy k tomuto zlomu dojde.¹⁶ Konstrukce definice odpadu je tudíž postavena na výrazu zbavit se, k čemuž Soudní dvůr dospěl již v jednom ze svých prvních rozsudků týkajícím se nakládání s odpadem.¹⁷ Ačkoliv jde o ústřední pojem, tak směrnice blíže neurčuje, co se rozumí “zbavením”¹⁸, když stanoví pouze demonstrativní výčet jednotlivých způsobů nakládání s odpadem (s rozlišením na odstranění a využívání). Podle Soudního dvora však skutečnost, že je s věcí zacházeno způsobem, který je podle směrnice nakládáním s odpadem, sama o sobě neurčuje, že jde o odpad, byť představuje silnou indikaci, že se

¹³ Rozsudek Soudního dvora C-317/07 ze dne 4. prosince 2008 Lahti Energia (bod 16), kde šlo o provoz dvou oddělených zařízení na jednom místě, kdy jedno z odpadu produkovalo plyn a druhé tento plyn spalovalo jako palivo. Soud se touto otázkou nezabýval, neboť na případ dopadala směrnice č. 2000/76, o spalování odpadu, která pro své účely stanoví, že odpadem jsou pouze tuhé a kapalné odpady.

¹⁴ Rozsudek Soudního dvora C-1/03 ze dne 7. září 2004 Van de Walle.

¹⁵ V dřívějším znění zákona nebylo vyžadováno použití v místě stavby.

¹⁶ Cheyne, I. The definition of waste in EC law. *Journal of Environmental Law*, 2002, č. 1, s. 62.

¹⁷ Rozsudek Soudního dvora C-129/96 ze dne 18. prosince 1997 Inter-Environnement Wallonie (bod 26).

¹⁸ Český zákon sice stanoví, co se rozumí zbavováním, ale konkrétní také není. Znění § 3 odst. 3, podle kterého se předpokládá úmysl zbavit se movité věci, které vznikají jako vedlejší produkt při výrobě nebo přeměně energie, je dokonce problematické, protože dále jsou právě tyto vedlejší produkty ex lege vyloučeny z pojmu odpad. Tento rozpor by měl být napraven změnou předmětného ustanovení, jinak by zřejmě muselo být v každém jednotlivém případě vedeno řízení o odstranění pochybností.

o zbavování jedná.¹⁹ Proto musel také Soudní dvůr stanovit další okolnosti, ze kterých lze usuzovat, že se držitel věci zbavuje a věc představuje odpad.

Široké vymezení odpadu s cílem eliminovat možné „mezery v definici“ z důvodu ochrany životního prostředí ovšem vede k tomu, že definice odpadu je nejednoznačná. To snižuje právní jistotu adresátů a způsobuje spory o povahu předmětu. Přílišná regulace nakládání s odpadem pak znamená pro výrobce nejen více nákladů a povinností, ale také jej může odrazovat od recyklačních aktivit²⁰ (označení věci za odpad totiž představuje do jisté míry stigma).²¹ Definice odpadu tak může být překážkou snahy Evropské Unie stát se recyklační společností. Je proto nezbytné, aby odpadem nebyly také využitelné předměty vznikající při výrobě.

2.1. Vedlejší produkt

Z tohoto důvodu směrnice zavádí koncept tzv. vedlejších produktů, přičemž využila skutečnosti, že Soudní dvůr s ním pracoval již dříve, když konstatoval, že všechna výrobní rezidua nejsou odpadem.²² Současně však upozornil, že začlenění látky do výrobního procesu ještě nevyklučuje, že jde o odpad, i když nedochází k ohrožení životního prostředí nebo lidského zdraví.²³ Z těchto předpokladů směrnice vychází a stanoví v čl. 5 tyto podmínky, za kterých bude látka nebo předmět vzniklý při výrobním procesu, jehož prvotním cílem²⁴ není výroba tohoto předmětu, vedlejší produktem a nikoliv odpadem:

- (1) další využití látky je jisté,
- (2) látku lze využít přímo bez dalšího zpracování,
- (3) výroba látky je nedílnou součástí výrobního procesu,
- (4) další využití látky je zákonné.

Tato kritéria musí být splněna současně, což odpovídá judikatuře Soudního dvora, který opakovaně konstatoval, že rozhodnutí otázky, zda jde o odpad, závisí

¹⁹ Rozsudek Soudního dvora C-418/97 ze dne 4. června 2000 ARCO Chemie (bod 69).

²⁰ Pongrácz, E. – Pohjola, V.-J. Re-defining waste, the concept of ownership and the role of waste management. *Resources, Conservation and Recycling*, 2004, s. 142.

²¹ Smith, J.-T. The challenges of environmentally sound and efficient regulation of waste. *Journal of Environmental Law*, 1993, č. 1, s. 96.

²² Stanovisko Generálního advokáta Jacobse ze dne 24. října 1996 ve věci C-304/94.

²³ Rozsudek Soudního dvora C-129/96 ze dne 18. prosince 1997 Inter-Environnement Wallonie (bod 30).

²⁴ Je-li naopak výroba předmětu otázkou technické volby výrobce (tj. je vyrobená záměrně) nejde o výrobní reziduum a odpad. Srov. rozsudek Soudního dvora C-235/02 ze dne 15. ledna 2004 Saetti a Frediani.

na posouzení všech okolností.²⁵ Ani při splnění těchto podmínek se však nemůže jednat o vedlejší produkt, je-li látka výsledkem spotřeby²⁶ (např. kuchyňský odpad).

První tři kritéria dovodil Soudní dvůr v případě Palin Granit, kde se musel vypořádat s povahou zbytkového kamene vznikajícího při dobývání žuly. Vzhledem k nutnosti restriktivního výkladu je dle Soudního dvora pro klasifikaci jako vedlejší produkt nutná jistota využití dané látky (nestačí pouhá pravděpodobnost) bez dalšího zpracování, přičemž výroba je nedílnou součástí výrobního procesu.²⁷ Tyto závěry potvrdila také další judikatura Soudního dvora, která upřesnila řadu souvisejících otázek. Především některé okolnosti byly shledány jako nerelevantní při posuzování otázky, co s látkou zamýšlí učinit držitel látky.

Za relevantní zde nelze považovat ani skutečnost, že zbytky z těžby a vytěžená žula mají shodné složení a vlastnosti, pokud není reziduum využito, což vyplývá z koncepce definice, podle níž je rozhodující, zda se držitel látky zbavuje.²⁸ Pravdou je, že využitelnost věci určuje více faktorů (jako velikost či tvar) než samotné její složení a proto stejně jako v případě ekonomické hodnoty nelze od samotné této skutečnosti odvíjet charakter věci. To je rozhodující např. v případě pilin, zbytků plastů či papíru, kdy tyto je možné považovat za vedlejší produkty jen tehdy, jsou-li splněny všechny tři podmínky. Poslední dvě podmínky spolu přitom velmi úzce souvisí, protože určité míra zpracování látky je povolena (např. mytí nebo sušení),²⁹ pokud je nedílnou součástí výrobního procesu. Vzhledem k tomu, že současné výrobní procesy jsou složité, není nutné, aby látku zpracoval a využil stejný subjekt, u kterého vznikla.³⁰ Z totožného důvodu je však obtížné obecně stanovit, co ještě tvoří nedílnou součást výrobního procesu a není dalším zpracováním. Do jisté míry zde může posloužit zmíněné Interpretativní sdělení, které některé směry naznačuje (vhodné je použití i BREF dokumentů³¹), ale velký prostor se zde otevírá pro Ministerstvo životního prostředí, které by ve spolupráci s technický-

mi odborníky z Ministerstva průmyslu a obchodu mělo metodicky působit a pravidelně zveřejňovat svá stanoviska k povaze látek vznikajících v nejběžnějších výrobcích, protože státy si mohou zvolit důkazy různých prvků definice, pokud tímto není dotčena účinnost evropského práva.³² Bohužel dosud nebylo ale využito ani zmocnění k vydání vyhlášky, kterou by byla stanovena bližší kritéria upřesňující, zda jde o vedlejší produkt,³³ o aktivním zpřístupnění dalších informací nemluvě.

Za významnou okolnost je naopak nutné považovat, že dlouhodobé skladování představuje pro držitele zátěž i hrozbu pro životní prostředí, vyvrací tak jistotu budoucího využití a tudíž nasvědčuje zbavování se.³⁴ Ostatně později Soudní dvůr dospěl k názoru, že sama skutečnost, že jde o výrobní reziduum je nepřímým důkazem toho, že se držitel látky zbavuje.³⁵ Toto kritérium je třeba mít na paměti např. tehdy, kdy se vzniklá při stavební činnosti je použita až po delším časovém úseku. Zde je nutné také, aby držitel dokázal přesně identifikovat ty látky, které budou v budoucnu využity, a odlišit je od ostatních.³⁶ Je pak na příslušných orgánech, aby uvážily, zda doba mezi skladováním a využitím je natolik dlouhá, že znemožňuje držiteli garantovat budoucí využití. Není-li tudíž jisté, že látka bude využita, je nutné s ní nakládat jako s odpadem.

Přestože neškodnost látky pro životní prostředí není rozhodujícím kritériem při posuzování povahy věci, jelikož skutečnost, že látka nepředstavuje riziko pro lidské zdraví a životní prostředí nevylučuje, že jde o odpad,³⁷ tak musí být využití látky zákonné, aby šlo o vedlejší produkt, čímž je zajišťována ochrana životního prostředí. Nezbytnost přijetí zvláštních opatření při užití látky s ohledem na potencionální ohrožení životního prostředí, je totiž možným důkazem toho, že se držitel látky zbavuje (má to v úmyslu).³⁸ Podmínku zákonnosti však zmiňuje závěr Soudního dvora, že porušení povinností při využití vedlejšího produktu (zde statkového hnojiva) neprokazuje, že látka je nekontrolovatelně vypouštěna do životního prostředí za podmínek, které by umožnily považovat ji za odpad, ale pouze dokládá nesplnění povinností.³⁹

²⁵ Rozsudek Soudního dvora C-235/02 ze dne 15. ledna 2004 Saetti a Frediani.

²⁶ Rozsudek Soudního dvora C-457/02 ze dne 11. listopadu 2004 Niselli (bod 48).

²⁷ Rozsudek Soudního dvora C-9/00 ze dne 18. dubna 2002 Palin Granit (bod 36).

²⁸ Rozsudek Soudního dvora C-9/00 ze dne 18. dubna 2002 Palin Granit (bod 45).

²⁹ Použití látky bez dalšího je i teoreticky nemožné, neboť i výrobek je mnohdy nutné očistit, vychladit, rozdělit apod.

³⁰ Rozsudek Soudního dvora C-416/02 ze dne 8. září 2005 Komise v. Španělsko (bod 90).

³¹ Jedná se o dokumenty obsahující informace o nejlepších dostupných technologiích, které by měly být použity v zařízeních vyžadujících integrované povolení ve smyslu zákona č. 76/2002 Sb., o integrované prevenci. Zohledňována je i produkce odpadu.

³² Rozsudek Soudního dvora C-457/02 ze dne 11. listopadu 2004 Niselli (bod 34).

³³ Zmocnění je dáno § 3 odst. 8 zákona.

³⁴ Rozsudek Soudního dvora C-9/00 ze dne 18. dubna 2002 Palin Granit (bod 38).

³⁵ Rozsudek Soudního dvora C-457/02 ze dne 11. listopadu 2002 Saetti a Frediani.

³⁶ Rozsudek Soudního dvora C-114/01 ze dne 11. září 2003 AvestaPolarit Chrome Oy (bod 39).

³⁷ Rozsudek Soudního dvora C-9/00 ze dne 18. dubna 2002 Palin Granit (bod 47).

³⁸ Rozsudek Soudního dvora C-418/97 ze dne 4. června 2000 ARCO Chemie.

³⁹ Rozsudek Soudního dvora C-416/02 ze dne 8. září 2005 Komise v. Španělsko.

Ačkoliv je poslední závěr logický, je současně také potvrzením obav environmentálních nevládních organizací, které poukazují na skutečnost, že zúžení definice odpadu umožní uniknout mnoha druhům materiálům bezpečnostním kontrolám, kterým dosud podléhaly jako odpady, a ohrozit tak životní prostředí. Proto označují zavedení tohoto institutu za vážnou chybu.⁴⁰ Dle mého názoru však, výše uvedené podmínky ochrany životního prostředí zajišťují dostatečně, zvláště když si uvědomíme, že definici odpadu je stále nutně vykládat restriktivně.⁴¹

3. Okamžik, kdy odpad přestává být odpadem

V případě, že je látka potřeba před použitím ještě zpracovat, nemůže jít o vedlejší produkt. Její držitel s ní musí zacházet jako s odpadem. To však může být také kontraproduktivní a komplikovat existenci recyklačního průmyslu.⁴² Z tohoto důvodu stanoví směrnice a zákon kritéria pro určení okamžiku, kdy odpad přestává být odpadem.

Také zde se zákonodárce inspiroval existující judikaturou Soudního dvora, který dovodil, že odpadem není materiál přeměněný z obalového odpadu, pokud má srovnatelné vlastnosti s materiálem, ze kterého odpad vznikl.⁴³ Tento závěr byl posléze vztáhnut na veškerý odpad⁴⁴ a odpovídají mu také podmínky obsažené v čl. 6 Směrnice:

- (1) látka (předmět) se běžně využívá ke konkrétním účelům,
- (2) pro tuto látku existuje trh nebo poptávka,
- (3) látka splňuje technické požadavky pro konkrétní účely a vyhovuje stávajícím právním předpisům použitelným pro výroby,
- (4) využití látky nepovede k celkovým nepříznivým dopadům na životní prostředí nebo lidské zdraví.

⁴⁰ Tisková zpráva organizace EEB ze 17. června 2008, dostupná na <http://www.eeb.org/index.cfm/news-events/news/eu-waste-policy-not-fit-for-future/>.

⁴¹ Rozsudek Soudního dvora C-418/97 ze dne 4. června 2000 ARCO Chemie. Nutnost širokého výkladu definice z důvodu vysoké úrovně ochrany životního prostředí obsahuje již Stanovisko Generálního advokáta Jacobs ze dne 24. října 1996 ve věci C-304/94.

⁴² Ostatně jedním z podnětů, který vzešel z tzv. ekoauditu české legislativy, byl požadavek, aby odpady, které přestaly být odpady vzhledem k tomu, že splňují podmínky stanovené pro vstupní suroviny a je na trhu o ně zájem, byly vyjmuty z režimu zákona o odpadech, protože ten znamená zbytečné finanční výdaje a nadbytečnou administrativu.

⁴³ Rozsudek Soudního dvora C-444/00 ze dne 19. června 2003 Mayer Parry.

⁴⁴ Rozsudek Soudního dvora C-457/02 ze dne 11. listopadu 2004 Niselli.

Problematické může být hledisko „existence trhu“, poněvadž trh s takovými věcmi je poměrně nestálý, což dokládají problémy závodů zpracovávající odpad za ekonomické krize, kdy v důsledku poklesu ceny primárních surovin a omezení výroby vznikl nadbytek tzv. druhotných surovin (tj. recyklovaného odpadu). V takovém případě pak u řady subjektů nastala situace předvídaná již Generálním advokátem Alberem, že látka získaná recyklací je také odpadem, pokud po ni neexistuje poptávka a dlouhodobé skladování se stane pro držitele neúnosné a dovede jej ke zbavení se věci.⁴⁵ Stejná věc tudíž může v průběhu svého životního cyklu nabýt a pozbýt status odpadu i opakovaně, což musí její držitel sledovat, jinak se může dopustit porušení zákona. Na tomto místě je vhodně rovněž zmínit fakt, že ani ekonomická využitelnost věci neznamená, že nejde o odpad, protože všechny věci, kterých se vlastníci zbavují, byť mají ekonomickou hodnotu, jsou předmětem směrnice.⁴⁶

Zavedení těchto kritérií⁴⁷ je přínosné zejména tehdy, nesplňuje-li látka některou podmínku vyžadovanou pro její klasifikaci jako vedlejší produkt (typicky nutnost dalšího zpracování) a musí s ní být nakládáno jako s odpadem.

4. Závěrem

Ačkoliv je zúžení pojmu odpad o rozsáhlou skupinu tzv. vedlejších produktů bezesporu zásadní změnou v odpadové legislativě, domnívám se, že dopady této právní normy v životě jejich adresátů budou méně významné, protože tento institut v evropském právu (a tím také českém) existoval již dříve na základě judikatury Soudního dvora. Nadále rovněž platí konstatování Komise,⁴⁸ že je nezbytné určit, zda materiál je odpadem či není, protože pro adresáty povinností je rozhodující, aby věděli, jestli mají s předmětem nakládat jako s odpadem. V tomto ohledu zůstává definice odpadu stále

⁴⁵ Stanovisko Generálního advokáta Albera ze dne 4. července 2002 ve věci C-444/00.

⁴⁶ Rozsudek Soudního dvora C-359/88 ze dne 28. března 1990 Zanetti a ostatní. V jiných rozsudcích (např. C-9/00 ze dne 18. dubna 2002 Palin Granit) naopak Soudní dvůr dovodil, že ekonomická výhodnost znovu použití věci držitelem na druhou stranu ale podporuje pravděpodobnost využití a může být důkazem proti zbavování se. Každopádně platí, že nelze vázat povinnost nakládat s věcí jako s odpadem na absenci její ekonomické hodnoty, protože stejná věc by pro někoho odpadem byla a pro jiného nikoliv.

⁴⁷ Pro železný, ocelový a hliníkový šrot byla stanovena podrobnější kritéria nařízením Evropského Parlamentu a Rady č. 333/2011 ze dne 31. 3. 2011.

⁴⁸ Sdělení komise Radě a Evropskému Parlamentu o Interpretaci sdělení o odpadech a vedlejších produktech ze dne 21. 2. 2007 KOM(2007)59.

velmi nejednoznačná a ani kritéria vyčleňující vedlejší produkt nejsou pro běžného uživatele srozumitelná. Zůstává pravdou, že vytvořit definici odpadu, která zajistí vysokou úroveň ochrany životního prostředí (proto pak musí být formulována obecně a široce interpretována) a současně bude funkční, je velmi náročný až nemožný úkol.⁴⁹ Jenže právě činnost hospodářských subjektů rozhodne o tom, jestli se Evropská Unie stane recyklační společností, jak si vytyčila. V praxi jen obtížně použitelná definice je tomu překážkou. Proto považují za nezbytné, aby příslušné orgány využily svých oprávnění a pravidelně zveřejňovaly konkrétní okolnosti a postupy pro klasifikaci věci z pohledu odpadové legislativy, neboť vymezení pojmu odpad v zákoně samo o sobě nestačí naplnit oba cíle odpadové legislativy: ochranu životního prostředí a současně podpořit vznik recyklační společnosti.

Summary

This article deals with the definition of waste in EC and Czech law. Waste is a key concept of the waste legislation. If the definition is too wide, recycling and the efficient use of objects and substances are difficult. On the contrary, a narrow definition leads to lower environmental protection, because many objects and substances are not treated as waste. The article is based on the analysis of the relevant decisions of the European Court of Justice. Author describes the definition of waste and the conditions, when the objects and substances are regarded as not being waste. Special attention is then given to the analysis of the By-products and End-of-waste status.

⁴⁹ Pike, J. An (Even) Wider definition of Waste. *Journal of Environmental Law*, 2002, č. 2, s. 207